

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutas Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Szomorú hírek.

Debreczen, márczius 10.

Szomorú hírek érkeznek Turinból. Kossuth Lajos nagy hazánkfia beteg. A kilenczven évet tuhaladt szellem óriás testi szervezete hanyatlók, nem bírja többé istápolni ama rendkívüli nagy szellem működését, mely előtt tisztelettel hajlott és hajlik meg az egész ismert világ. . .

És hiába foglalja el Magyarországot, a magyar nemzetet a kötelező polgári házasság kérdése, hiába rajongunk a szabadelvűségért, hiába disputáljuk magunkra, hogy a nemzet most csak a liberalizmus szavait hallja, a liberális ideákat tekinti, mégis tulmegy a mi szeretetünk és ragaszkodásunk a nagy hazafi iránt a liberális kérdések csomóján s ma, midőn az ujságot kezünkbe vesszük, a legelső, a mit elolvassunk, az, hogy mit hozott a távirat a nagy betegünkről. . .

Hiába minden beszéd, minden okoskodás, egy nemzetből nem lehet kiirtani a kegyeletet nagy fiai iránt; nem már azért sem, mert a kegyelet oly érzelm, mely nem bántja, nem rontja le más szerelem, vagy erények, vagy érzelmek kultuszát a nemzet szívében. . .

Megfér e kegyelet a honszerelm tisztasága, a fejedelem iránti törhetlen ragaszkodás és szeretet nagy érzelmei mel-

lett s rossz munkát végeznek azok, kik oda törnek, hogy a nemzet kegyeletét és szeretetét nagy fiai iránt kiirtsák, vagy piedesztáljait szétrombolják, mert e kegyeletet ledobva piedesztáljáról, széttörjük nemcsak ezt, hanem széttörjük a többi nemes és nagy érzelmeket is. . .

Kossuth Lajos neve, emléke ki nem vonul soha a magyar ember szívéből, örökre befészkelte magát e név a magyar ember szívébe, habár ma már aktív szerepet nem is játszik a nagy hazafi hazánk történetének újabb fázisaiban.

Nem is az aktív politikus élete iránti aggodalom az, a mi ma eltölti kebleinket, hanem a nagy hazafi, a nagy, óriási lángész miatt dobog fel lelkünkben az igaz fájdalom. Kossuth Lajos a magyar nemzetnek egy egész világot alkotott, melyben feltalálta mindazon tényezőket, miknek segítségével szabaddá, művelté fejlődött; — Kossuth Lajos az egész ismert világ által tisztelve lett s melyik nemzet ne lenne büszke azon fiára, kinek nagy lángesze, törhetlen hazafisága előtt egy egész művelt világ hajlott meg. . .

Kossuth Lajos nagy szíve e hazáért ver s hogy önzetlenül, igazolja legutóbbi levele és felszólalása a kötelező polgári házasság kérdésében.

A mi politikánk nem Kossuth politikája. Nem is a politikust akarjuk Kos-

suthban magasztalni, nem is a politikusért aggódunk, hanem az igaz hazafiért, az óriás szellemért, a szabadság igaz híveért.

E három jellegnek egyike is elég alap arra, hogy Kossuth Lajos a magyar haza állampolgára lehessen. . . . Hiszen csak dicsőségünk lehet az, hogy egy oly lángész, a XIX-ik század legnagyobb alakjainak egyik legnagyobbika, magyar honpolgár. . . . Vagy nem érezzük mindnyájan a dicsőségnek reánk is omló sugárát?

Nem érezzük amaz igazság mindent szétromboló és megdöntő hatalmat, a mely ama tényben foglaltatnék és rejlenék, hogy Kossuth Lajos, e szellemóriás, magyar?

Van-e egyetlen nemzet Európában és főleg a világon, mely ne lenne büszke egyik vagy másik nagy fiára s mely közönyösen nézte vagy eltűrte volna, hogy egyik vagy másik lángeszű fia idegen ország polgáraként éljen és haljon meg? A nagy világon csak mi lennénk oly ridegek és közönyösek az iránt, hogy oly szellemóriás, mint Kossuth Lajos, magyar honpolgár legyen, vagy ne legyen az? Hiszen a lángész iránt tartozunk ezzel, ha Kossuth Lajosnak a magyar nemzet fejlődésében egyéb érdemei nem is lennének!!

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A tévedés.

Írta: Szathmáry Ödön dr.

I.

Erélyes kopogtatás hallatszott az ajtón. Szálás, csinos férfi lépett be, midőn a halkan kiejtett tessék megadta erre az engedelmet. Odament a szobában egymagában ülő lánykához és bemutatta magát.

— Abódy vagyok.

— Faragó Magda.

A lány csodálkozást kifejező arca magyarázatra indította a férfit.

— Gyakran láttam önt és belészerettem.

Az. jöttem, hogy ezt megmondjam. Jól tudom, hogy különösnek fogja találni viselkedésemet, de szükségnek tartottam legfontosabb és legsürgösebb mondani valómmal kezdeni meg ismeretségünket, mely azonban csak látszólag új, mert mi voltaképen rég ismerjük egymást, ha ugyan szemei beszédének talányát megfejtenem sikerült?

Magda arca pirja sötétebb árnyalatot vett. Szemei kékjére, mintha az ég naparanyozta szöke báránnyelvébe burkolódzik, pilláinak hajernyője borult. A báránnyelvé azonban olykor kettészakadt, s ilyenkor az ég főléses kékje lépett előterbe. Apró ajka lihegett. Szabályos orrának finom czimpái tágultak az izgalomtól, hogy a következő pillanatban záruljanak. Arányosan működött ezzel keble hullámzása: azé a plasztikus kebelé, melylyel csupán a kezesztott pogány szépség-istennő keble kelhet versenyre.

Nyilván zavarban volt e váratlan támadás miatt, mely őt idyllikus magányában, gondolatai közepette érte.

Leküzdte azt és dorgáló hangon szólt:

— E látogatását Abódy nem történetnek tekintem és súlyos illemsértését elnézem, ha azonnal elhagyja a házat. Fel kell tennem, hogy szántszándékkal választotta egyedülállétem idejét e meglepő manőver megtételére, a mit én jó akaratból csak meggondolatlanságnak akarok tartani, mert jellemes voltát kétségbe vonni még nem szeretném.

Kissé halvány színárnyalat volt észlelhető e szavak hatása gyanánt Abódy arcán.

Tudta ő mit kockáztat e lépéssel, de a siker eshetősége csábított.

Erre a határozott modorra azonban ily korban nem volt elkészülve.

El sem képzelhette, hogy az alföld metropolisa legszerényebb utcájának érdekes lakója így legyen képes fellépni.

Hogy is gondolhatta volna, hogy a Szegetes-utca királynőnek ad lakhelyet.

Abódy hónapok óta árnyék módra követte az érdekes, szép lányt.

Tudta már a Szegetes-utcai házaeska minden titkát; hogy a lány szegény, erényes, egyszerű.

Látta, hogy habár a dolgok rendje ez volt, a lány mégis, bár puritán egyszerűséggel, de feltűnő izlésesen ruházkodik.

És elhitette magával, hogy ilyen tökéletes nővel ez életben még nem találkozott.

Hogy aztán mindinkább megtudta életviszonyait, ez a hite meggyőződésé vált.

Nem tudott azonban semmiképpen hozzá közeledni.

A szűtők kéréseketlenül szigorúak voltak

lányuk ismerősei körének megválogatásában, bár erre szükség nem volt, mivel Magda megtette a magáét.

Hogy még az alkalom távoli lehetőségének is utját állják, a nagy számmal jelentkező úri udvarlókat mind egy szálig elriasztották házukból.

A szűtők jelenlétében tehát ismeretségét nem szerezhette meg.

Ezt a kísérletet tette meg tehát.

Az erélyes rendreutatisító szavak behatása alatt szinte elázatos lett.

— Magduska, könyörgöm bocsásson meg, nem rossz szándékból történt. De mikor annyira szeretem. Nem tehetek róla, Ha ki is kerget, földig aláz, mégis szeretni fogom. Ne ertsé félre, mindenre kérem, mi maga előtt kedves, ezt a lépésemet. Nem juthattam másképp közelébe.

Pedig a szívem hajtott, mint zsarnok ur a rab-szolgát, közelébe, a maga édes bűvös varázskörébe. Látja, jelöl annak, hogy szerelmem mellett mennyire tiszteltem, most engedeimeskedem, — mint a gyermek — szavainak, megyek.

A lány meglepetve tekintett rá. Az ég csodaszép kékje előtt az aranyos pillafelhő mögül. A szeme nevetett. Nevető szép kék szem. Az egész világ derűt ölt magára.

Komolyan, kedves hangsúlylyal, egyszerűen csak ennyit mondott:

— Maradjon.

Felragyogott erre a férfi szeme, mint a vért szomjazó vadállat.

Ódászoktól a lány mellé s hirtelen mozdulattal átölelte.

— Így, így aranyos szép gyermek. Nyujtsd ide azt a méztermő ajkad, hadd szívjam ki édes-ségét. Öleld át vallamat szeszélyes kis tündér.

— **A hadügyi költségvetés** Wekerle miniszterelnök tegnap délben és folytatólag délután több óráig értekezett Krieghammer lovasági tábornok, közös hadügyminiszterrel, a ki ma reggel ide érkezett. E tanácskozások, értekezések szerint, a hadügyi kormányzat jövő évi költségvetésének megállapítására vonatkoznak, a melynek tervezetét a hadügyminisztériumban már elkészítették. A delegációk ugyanis, a melyek az idén Budapesten gyűlnek össze, május végére, vagy legkésőbb június elejére össze lesznek hívandók. Az 1895. évi egész éves költségvetés megállapítása a legközelebb valószínűleg Bécsben tartandó miniszteri tanácskozásokban fog bekövetkezni.

— **Az állami számvéviszók új ügybeosztása.** R. Kovszky István állami számvéviszoki elnök az ügyek észszerűbb ellátása érdekében új ügybeosztást léptetett életbe az állami számvéviszoknál. Az elnöki osztályon kívül eddig fennállott négy ügyosztály helyett ezentúl három főosztály lesz, a melyek mindegyike két ügyosztályból áll. Az elnöki osztály vezetősége továbbra is az állami számvéviszók egy osztálytanácsosa, vagy titkára. A három főosztály élén egy-egy számvéviszoki tanácsos (miniszteri tanácsos) áll, míg a hat ügyosztály vezetői számvéviszoki osztálytanácsosok, vagy titkárok.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 9.

Egy önértékes nyilatkozattal kezdődött a mai ülés. Teleki József gróf jelentette ki Bartók ellenében, hogy a liberális gyűlés kétségeihez nem járult, de minden célra, melyet a nemzet zöme fölkarol, szívesen és büszkén áldozik.

Az egyházpolitikai vitát Okolicsányi László antiliberalis dikciója nyitotta meg, a melyre jól esett hallani Madarász Imrénének tartalmas, szép, nemes lelkesedéstől áthatott, szabadelvű szellemű szónoklatát, mely nagy hatást tett s mely után számosan gratuláltak a szónoknak.

Ezután oly beszéd következett, melynek egy részéről el kell ismerni, hogy érdekes volt, mert ez volt az első fölhasználás, mely a liberális reformok elleni harcra nyíltan és határozottan be merete vinni az — antiszemitizmust. Asbóth Já-

szimulj hozzám puha testeddel. Olvadjon fel ajkam tüzes csókjaidtól.

Efojtani megkísérelt rövid sikoltás torlódtott a leány ajkaira.

— Tavozzék nyomorult

És arczul ütötte a férfit, a ki szótlánul, mesztelenül sompolygott ki, mint a vert eb.

Kétségbeesés, súlyos bánat kifejezése jelent meg a leány arcán.

Ez a fiatal lány — most kinyílt rózsabimbó — lelkének első ábrándjait költötte ahhoz a férféhoz, a ki most ily nagy csalódásának okozója lett.

Nap nap után várta a nők csodálatra méltó babonájával érkezését.

Ó azonban, mint büszke lovagot látta, a ki oda áll szülei elé és így szól majd:

— Nos tiszteletreméltó emberek eddig féltették lányotokat még a szellőtől is. Hát én társatokká szegődöm ebben a féltésben. Lányotokat — engedelmetekkel az én hitese kis feleségemet — együtt féltjük, őrizzük majd. Ugye kis galamb?

Ezek az utóbbi szavak neki szóltak. Ezek különösen lényegesek voltak. Kedvencmadara volt a galamb. Ugy szerette, ha ehez hasonlították.

Ez az álom most már eltűnt.

A leány arca e pillanatban vigaszt-oztott lelkének hű tükörképe volt.

Ennek a következetesen épített légvára előtt romba. Ugy érezte, hogy most már semmi sincsen, a miért érdemes volna létezni. Ezentúl a lét csak gépies tenyészet lesz. A lélek meg lesz ölve. Azt meggyilkolták.

Odavetette magát a diván szögletébe s erőszakosan csukta le szeméit. Rémalakok örült táncza vonult el előtte. Szörnyek, mik másodpercenként törpékből óriásokba nőttek s ismét a törpeségbe veszttek el.

Nincs nyugalom.

Igyekszik gondolkodni. Mi is lesz hát vele

nos követte el ezt a beszédet, mely sok helyen derűtlenséget keltett, de a mely minden komoly emberben csak szomorúságot támaszthat. Asbóth urra nincs megjegyzésünk, mert azt tartjuk, hogy a ki már antiszemita lesz, az a politikai elzülles utolsó stádiumáig jutott.

E gyászbeszéd után — bár fél kettőre járt az idő — néhányan a nemzeti pártból öt percznyi szünetet kívántak, mit azonban Bánffy Dezső báró elnök — igen helyesen — nem adott meg; ezért aztán tíz perczig zajongtak azok, kik terrorizmusukkal s erőszakoskodásukkal vezetni akarnák a házat. — Az elnök szigorú következetességén és eszélyén azonban meglőrt e kísérlet.

Az ülés végén a keszthelyi képviselő, Nedeczky Jenő beszélt a reformok ellen. A keszthelyiek el fogják tagadni, hogy valaha is látták ezt az urat.

Kik a baptisták?

Debreczen, márcz. 9.

Ujabb időben országszerte mind sűrűbben találkozunk e kérdéssel. Tekintettel arra, hogy a baptisták a szó logvalódibb értelmében igaz keresztények s hogy a legkülönbébb és nagyobbára téves nézetek vannak elterjedve, érdekesnek találjuk, hogy beható információ alapján megadjuk a fenti kérdésre a választ.

A baptisták: „Keresztelt keresztények hitközségeinek” nevezik magukat.

Keresztények alatt oly egyéneket értenek, kik a biblia tanait jól ismervén, Isten megnyilatkozásának tartják és hitük és cselekedeteik egyedüli zsinormértékének fogadják azokat, a kik Istennek a Szentlélekben Jézus Krisztus kegyelme által hirdetett igéjének megnyitót, megtérítőt és újjászülőt erejét szívben érzik; Krisztust egyedüli igazságának ősmerek el és tenső sugallatukat követve új életet élnek.

A keresztényen megkeresztelés alatt azt a szentséget értik, a mely szerint valamely Isten és ember által tanított egyén, ki megismerte a keresztény igazságot és Krisztusban való eleven hitre tért, annak igazságában részes lett és cselekedeteiben immár Istent követő értelmet tanusít; új életmódjában hitének igazságát bizonyítja és annak megerősítéséül a hármast Isten-

ezentúl? Semmit sem látott maga előtt, csak a tüzes szörnyekkel küzködő sötétséget.

A megsemmisülés gondolata villámlott agyába.

Milyen jó lesz az, ha eljönnek érte, hogy oda tegyék, a hol örök nyugalom van.

Örök nyugalom?

Hisz a sir mélyén sincs abszolút csend, mert a halál nyomán élet kél.

Jobb lesz ott mégis.

Szep lassan el fog ő sorvadni. Ma még piros rózsá, holnap sárga rózsá.

Lassan. De azalatt mind azt a kint, melyet most érzett, a perczek, órák, napok multával fokozva fogja átérzeni.

Ez volna a pokol a föld birodalmában.

Mély gondolatba merült és ez alatt valami vigasztaló édes gondolat szállhatta meg, mert a keserűség elmerült ajkairól s kedves mosoly szállt arra.

Valami kitűnő gyógyító szert tudhatott ez ellen a gyöttrő lelki fájdalom ellen, hogy így felvidult.

Régi szekrényből pókhálós ódon apró üveget vett ki.

Egy felhajtással nyelte le tartalmát.

Képe fehér lett, ingadozott. Majd összerogyott, mint egy darab fa.

Kekkarikák jelentek szeme alatt. Egész teste galvanikus görcsökben vonaglott.

Igy találtak meg szülei.

Orvosért küldtek. Lelkére költötték az elmesztett cselédnek, hogy a legelső orvost, a kivel találkozik, minden áron és módon hozza ide.

Abódy, — az orvos, — a lány láttára azonnal megértette a helyzetet.

Giorsan írta meg rendelvényét. A szülők előtt titokban tartotta a gyászos esemény bekövetkeztének módját.

— Istentől és erős természetétől várjunk mindent.

ség nevében vízben megkereszteltetik (viz alá merítettetik.)

A baptisták azt tartják, hogy az új testamentum igéi szerint, senkit sem kellene személyes, eleven és szívében megnyilatkozó hit nélkül megkeresztelni és hogy valódi megkeresztelés csak Istenhez megtért és Krisztusban igazán hívó egyének viz alá merítése lehet.

Az ekként megkeresztelt keresztényeket, „megkeresztelt keresztények”-nek nevezik, megkülönböztetve azokból, kik ugyan hisznek a — Krisztusban, de nem kereszteltettek meg a biblia szerint.

A baptisták az eredeti, apostoli és bibliai kereszténységet akarják képviselni és annak tanait követni, azért hitközségeiket az apostolok rendszerének hasonmása szerint alkotják, hitük szerint az apostolok ideje óta mindig voltak — ilyen, az apostolok rendszerét követő, többé kevésbé hasonló hitközségek a domináló egyházak mellett és azokon kívül.

A baptista hitközségek nem is annyira természetes szaporodás által gyarapodnak, mert csak a saját gyermekeiket is csak úgy veszik fel a hitközségbe, ha nem csupán alapos hitoktatást nyertek, de tényleg megtértek a Krisztusban való eleven hitre és önmaguk kéri a megkereszteltést és a hitközségbe való felvételt, a mi csak abban az esetben engedtetik meg, ha újjászülöttségük és igazi megtérésük kétségtelen t a n u b i z o n y s a g á t szolgáltatják életükben.

Mindemellett a baptisták nagy súlyt fektetnek arra, hogy gyermekeik nemcsak nagyon korán oktattassanak Isten igéjében, de arra is serkentik őket, hogy Krisztus üdvösségét felvegyék. Ennek elérésére legjobb eszköznek tekintik a baptista szülő, hogy gyermekeik a családi mindennapos ajtatosságokban résztvegyenek és a hitközség részéről beható oktatást nyerjenek.

Megtérítési törekvésekben a baptisták mindig egyes személyekhez fordulnak, legin ább olyanokhoz, a kik minden egyháztól elpártoltak s másképen alig volnának saját üdvösségükre a Krisztusban való hitre megtéríthetők. E szerencsétlenek részére kétségnyereségnek tekinthető az üdvözítő hit boldogsága, megadva nekik bűneik bocsánata, a drága isteni béke és az örök életben való remény.

Mázsányi teher nehezedett fejére, mellére, melytől kínos sóhajjal kísérelte meg a menekülést.

Nem sikerült.

Ott maradt az. Sőt torkát is összeszorította.

Mikor az utcán volt, a házból zokogás hallatszott.

Önkénytelenül fogta be füleit. Hiába. A feje zug, a melle hűrög, a torka kiszárad.

Minék is sirnak azok az emberek?

II.

Husz év szédült le egymásután szabályos egyformasággal az idő feneketlen örvényébe.

Egyszerű szalonban a következő társalgás folyik:

— De Nagysád bizony ugy volt. Esküszöm. Maga félreértette mozdulatomat. Különben is épen el akartam jegyezni.

— Ne mondja, Látja, ha ezt tudtam volna, most a maga felesége volnék, nem ezé a vén emberé. Hisz maga volt egyetlen ideálom. Medvéhez is csak azért mentem, mert azóta a fiatal embereket meggyűlöltem. Az öregekhez affle pajtási érzelmekkel viseltem. Meg aztán nagyon kért, legyek a felesége. Most itt lát. Vén férj oldalán korán hervadó nőt.

— Látja, ugy voltam magam is. Ideálom Nagysádnál több nem volt ebben az életben. Érdekből meg nem akartam nőülni. Most itt állok, mint a tollát hullató holló. Kopasz, barátságtalan, önző aglegény.

Összemosolyogtak.

Nap nap után körülbelül ugyanezt mondták el egymásnak. A távol multban bekövetkeztett boldogság aranyos visszfénye pillanatokra hóbortos ábrándokba keverte a hervadó Magdát és a fakó Abódyt.

A nyilvános látogatás

A bap

dülieknek.

nek, sőt ő

egyházakba

lál, hitük

nek, hanem

keresztények

A bap

badsagnak

kezetek viz

fegyvereket

láros élet

fegyverek

nem letezt

csak hirdet

korolni is

Való

megtérítés

„Bár

baptista!”

A hor

Említ

és Karczag

Hajdu

egy nyi

felszer

é p i t t e t

Részl

ügy kivite

hogy kizár

lési próbaj

sének ism

és 6-án m

Ezen

voltak: a

miniszteri

és felülviz

P e t z Józ

viseletben

A hajduvá

részéről:

hiv. főnök

Schlic

társaság r

nők; a fe

sok szolg

építés elle

lamépítés

alépitmény

Mikiós vá

A K

P. L a d á

azaz 5-ik

Az aktusn

pezte.

Enne

győződés

épített hid

embertöm

szilárdság

köveikete

részeiben

fogva a h

válhatnék,

Mielő

nek, egy

alavetni,

igénybe v

lésnek.

Mive

ra) nézve

suly idézi

tőleg a m

igénybe a

ezen megt

A baptisták isteni tiszteletei természetesen nyilvánosak és bárki keresse is fel azokat; szívesen látott vendég:

A baptisták nem tartják magukat az egyedülieknek, kik Krisztushoz tartoznak és idvezülnek, sőt örülnek azon, hogy a sok keresztény egyházakban Jézust valóban szerető hívekre talál, hitük szerint azonban nem mint kereszténynek, hanem mint bűnösök születünk és előbb keresztényekké kell válnunk.

A baptisták hívei a legjelesebb vallászsabadságnak és nézetük szerint a különféle felekezetek viaskodásaiban nem volna szabad más fegyvereket használni, mint bibliai oktatást, valóságos életet és szívélyek szeretetét. Ezeket a fegyvereket illik kizárólag a győzelem és így nem letehetnek a kölcsönös elkeseredés. Nem csak hirdetni kellene a szeretet vallását, de gyakorolni is kellene azt.

Valóban, a ki ösmeri a baptistákat és — megterhelési módjukat kísértésbe jó kívánni:

„Bárba hazánk javára min el több volna a baptista!”

F. M.

A hortobágyi vashid terhelési próbája.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

P.-Ladány, márcz. 9.

Említettük a multkoriban, hogy P.-Ladány és Karczag közt, a Hortobágy csatorna Hajdúvármegye egy nagy, 40 m. egy nyílásu, kőhidfőkkel és vasfelszerkezettel bíró vashidat építették.

Részleteiben ismertette volt akkor a hid, ugy kivitel, mint költségei tekintetében, ugy hogy kizárólag a hid vasfelszerkezetének terhelési próbája és felülvizsgálata mikénti megejtésének ismertetésére szorítkozunk, mely f. hó 5-én és 6-án ment végre.

Ezen aktusnál működő bizottság tagjai voltak: a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium képviselőjében — a próbateljesítés és felülvizsgálati eljárás vezetőjeként kiküldött: P e t z József kir. mérnök; Hajdúvármegye képviselőjében K o v á c s Gyula megyei aljegyző; A hajdúvármegyei kir. államépítészeti hivatal részéről: S z e y b o l d Károly kir. mérnök (a hiv. főnöke helyett.) A vasfelszerkezetet szállító Schlick féle vasöntőde és gépgyár részv. társaság részéről: G o n d a Henrik gyári mérnök; a felülvizsgálathoz szükséges fevilágosítások szolgáltatójára, a hid építése alkalmával az építés ellenőre működött Sipos Lajos államépítészeti hivatali mérnök; végre a hidfők alépítményeinek vezetésével megbízott H i r s c h Miklós vállalkozó.

A bizottság még 4-ikén este összejött P.-Ladányon, hogy a kitűzött időben, — azaz 5-ikén reggel hozzáfoghasson munkájához. Az aktusnak egyik részét a próbateljesítés képezte.

Ennek célja minden esetben az, hogy meggyőződés szerzessék arra nézve, vajjon a felépített hid bármily bekövetkező kocsis, egy embertömeg okozta megterhelésnél bir-e a kellő szilárdsággal; illetőleg, hogy ezen megterhelések következtében nem állanak-e be a hid szerkezeti részeiben olyan állandó változások, melyeknél fogva a hid a közlekedésre nézve veszélyessé válhatnék, határ esetben nem szakad-e az le?

Mielőtt tehát a hid a forgalomnak átadának, egy oly nagyságu megterhelésnek kell azt alávetni, mely megfeleljen a hidat a jövőben igénybe vevő valószínű legnagyobb megterhelésnek.

Mivel pedig a hid főalkatrészeire (főtámaszra) nézve az egész hidpályára eloszló egyenletes súly idezi elő a legkedvezőtlenebb hatást, illetőleg a megterhelés ezen módja veszi leginkább igénybe az említett főalkatrészek szilárdságát, — ezen megterhelés pedig a hidpályára halmozott rendelkezésre álló, vagy olcsón beszerezhető anyagok által érhető el legjelesebben, — tehát rendszeren a megkívánt súlynak megfelelő mennyiségű vassint, földet, vagy kavicsot szokás ezen célra felhasználni.

Jelen esetben folyamkavics használtatott fel, a mely kavics felhasználás után a feljárt utak kavicsolására fog fordíttatni.

Ezen, a hidpályára helyezett és 32 cm. magas rétegben egyenletesen elterített kavics sulya jelen esetben 100,000 (százezer) kgm. volt.

A próbateljesítési eljárás különben a következőképen folyt le:

Mindenekelőtt a két hidfő és a vasszerkezet mellé levett ezölöpökre erősített u. n. „tolókák” segítségével a hidfők 2—2 pontjának, továbbá a vasszerkezet 4 fölfekvési pontjának, végre annak középvonalában eső 2 pontjának magassági helyzetét fix rozsatott, illetőleg a tolókákön megjelöltetett.

Ezután a fenti terhelő anyag a nevezett módon a hidra helyzetetett.

Ezen súly behatásának természetes következményeképen a hid vasszerkezete egy bizonyos mértékben meghajlott, a hidfők és a hidszerkezet fölfekvési pontjai pedig lesüllyedtek.

Ezen helyzet változások a tolókák letolása után a tolókákön ismét megjelöltettek s ezáltal a helyzet változás nagysága megmértetett.

Ennek megtörténte után a kavics a hidról letakarítottatott, miáltal a teher sulya alól megszabadult vasszerkezet előbbeni helyzetét igyekezett elfoglalni, a mi azonban teljesen nem következett be, miután az egyes szerkezeti részek kitágulása folytán egy állandó behajlás, — mint minden esetben, ugy most is — megmaradt.

Megjegyzendő, hogy ezen behajlás „állandónak” nevezetetik mérnöki műnyelven, szemben azon u. n. „muló” behajlással, mely kifejezéssel a megterhelés alatt bekövetkezett legnagyobb behajlás jeleztetik.

A hidfők és felfekvési lapok süllyedése az egész hidfő falazat süllyedésének, illetve a felfekvést közvetítő ömlémezek összenyomódásának következménye lévén, — természetszerűleg mindig állandó.

Érdekesnek találjuk az előbbieken adott mód alapján megállapított helyzeiváltozások nagyságát számokban is feltüntetni. E szerint:

Süllyedés a balhidfőnél = 0; a jobb hidfőnél pedig átlag 4 $\frac{m}{m}$; muló behajlás a vasszerkezetnél 18 $\frac{m}{m}$; állandó behajlás átlag 4 $\frac{m}{m}$ volt.

Tekintetbe véve tehát azt, hogy a hidfőkre a megterhelés 100,000 kgmnyi sulyán kívül még a vasszerkezetnek 58,000 kgmnyi önsulya a padlók sulya, mely körülbelül 42,000 kgm.-ot tesz, szintén ránehezedett, — a fent kimutatott, illetőleg 4 $\frac{m}{m}$ -nyi süllyedése a hidfőknek, ép ugy a vasszerkezet fenti 4 $\frac{m}{m}$ -nyi behajlása, — melyet a 40 00 m. hosszú vasszerkezeten az említett 200,000 kgm.-nyi összsúly idézett elő, — e l e n y é s z ó c s e k é l y n e k m o n d h a t ó.

A próbateljesítés ezen elért kedvező eredménye alapján s miután a közben megejtett felülvizsgálat sem derített ki semminemű hibát, a hidat a miniszteri kiküldött vezetése alatt működött bizottság Hajdúvármegye részére átvette, — de miután a hidépítő Schlick gyár egy évi jótállásra köteleztetett, — egyelőre csak ideiglenesen és addig is a míg a hidfők és padlózati felülvizsgálata legközelebb megejthető lesz, a forgalomnak átadott.

A külső teendők elvégzése után a bizottság a jegyzőkönyv felvétele végett Debreczenb e j ö t t b e, a hol is a kedvező eredmény hatása alatt kedélyes vacsorára gyűlt egybe, melyen a hivatalos és nem hivatalos felkötözöttökben nem volt hiány.

S. L.

Irodalom.

* Magyar történelmünk a ponyván. Ismét megjelent három füzet a Böngérfi János szerkesztésében megindult életva való vállalatból. A 4. füzet címe; Szt. István a magyarok első királyának érdekes története. Tartalma: Szt. István Erdélyben és Bolgárországban. Imre herceg. István király és gonosz rokonai. Bálványosvár. Az 5. füzet címe: Az első magyar királyok és rokonai. a m. kir. hercegek viselt dolgai. Tartalma: Béla párviadala. III. Henrik kudarcza a Vértes alatt. Korona és kard. — A eserbalmi ütközet. Nándorfehérvár ostroma. Salamon bujdosása és halála. A 6. füzet címe: Szt. László magyar világszép története. — Tartalma: Szt. László kútja. Szent László pénze. Szt. László fűvé. Szt. László és a kereszties vitézek. A szöveg jó magyarságu, népies, de mindenütt irodalmi színvonalon áll. Sehol egy trá-

gár, vagy két értelmű kifejezés. A képek ugyan nem művészeti kivitelűek, de jók és a czélnak megfelelőek. Ilyen krajczáros vállalatból diszesebb kiállítás nem is várhatunk, mert ez csak megdrágítaná a füzeteket s így a nép szélesebb rétegébe el sem juthatnának. A füzeteket kiadja a Rózsa Kálmán és neje könyvkiadó cég Budapestben.

A füzetek ára 2 és 4 krajczár közt változik.

Különlék.

* A királyi pár a Rivierán. Cannesből telegrafálják Erzébet királyné tegnap M kes grófnéval gyalog kirándulást tett a 24 kilométernyire levő Gorbio-vögybe, ma pedig egy vezetővel Sostellón át az oiasz határhoz közel fekvő Castellar faluban rándult. A király ma reggel nyitott kocsiban Monte-Carlóba hajtatott, innen pedig vasuton Cannesba utazott; itt meglátogatta II. Ferencz volt nápolyi királyt, ki Caserta Bazaine név alatt a tengerparton levő gyönyörű nyaralóban lakik, melyből bámulatos kilátás nyílik a Sainte Marguérite szigetre. Ez a sziget régebben álami börtön volt, itt tartották fogva Bazaine tábornagyot is. A király Caserta grófnál ebédelt azután meglátogatta Gavriuni gróft a Mártavillában, hol a walesi herceggel is találkozott, ki ma érkezett oda. Ő felsége gyalog járta be Cannes összes utcáit, s azt mondta, hogy a város époly elragadó, mint vidéke. Az időjárás nyárisan forró. A Király Liechtenstein herceg kíséretében öt óraker a pályaudvarra hajtatott, s a helvi vonattal visszautazott Mentonéba. — A pályaházban nagy számú közönség rokonszenvesen üdvözölte a királyt, ki egészen nyári ruhában volt csak felöltözve.

* Egy királyság eladó. A kinek tetszik, Berlinben vehet magának egy királyságot, egészen rendes fővárossal, mely egyuttal kikötő is. A királyság az ausztráliai Tatoto szigeten fekszik s Matupiának hívják. Terjedelme 7 négyzetmérföld s lakóinak száma 1000. Matupiát az utolsó benszülött király eladta Weiszor György tengerészaltisztnak, a ki véres harcok után elfoglalta a trónt. Ő felsége a matróz, tavaly meghalt s birodalmát Kaiserslauterben (Németország) lakó rokonaira hagyta. — Ezek azonban nem hajlandók a pokol fenekére menni uralkodni s el akarják adni az országot. — A wihelmschaveni polgármestert meg is bízták ezzel s a város háza kapuja alatt öreg betűkkel olvasható:

Egy teljesen berendezett királyság, test-öréggel, fürdőszobával és kerttel szabad kézből eladó.

* Vállalkozó szellemű operaénekesnő. Párisban elfogtak eg Moulin nevű operaénekesnőt aki házakkal kereskedett, de egy bogy egy jegyző segítségével egy sereg vidéki háztulajdonostól két millió frankot csalt ki. Moulin asszony ugyanis hitelre vett házakat, és ezeket aztán készpénzért adta tovább. Nagyszabásu csalásai daczára azonban semmi vagyona sincs, mert minden pénzét eljátszotta. A megcsalt hitelezők között van két világhírű párisi divatház is: a „Printemps” és a „Louvre” és ezeken kívül még több divatraktár.

* Karczer a tanárok számára. A bajor közoktatásügyi miniszter nem rég rendeletet bocsátott ki, mely szerint, valahányszor egy diákot becsuknak, egy tanárnak is ott kell maradni őrizetképen. Ennek köszönhetik a bajor diákok, hogy mostanság nagyon ritkán ülnek karczerben, mert egy tanárnak nincs kedve szintén ott üldögelni s vele unatkozni.

* Rövid hírek. Jóka! ünnep Pozsonyban. Pozsonyban a Toldy-kör fényes Jóka! ünnepe rendez, a melyen az erre a célra írott, pályadíjnyertes odát is felolvassák. — Kardpárhaj. Nagyváradon Szöllösy Ferencz szolgabíró és Stettner István kereskedő kardpárhaj vívtak. — Revolveres grófnő. Thourny párisi grófnő boszszuból rálőtt Choiseul Horácz grófra. — A királyi pár Mentonéban. A királyi pár Mentonéba még mindig igen jól érzi magát, folyton kirándulásokat tesznek. — A bácskai korcsmákból. Csend élet uralkodik a bácskai korcsmákban. Egyik ilyen korcsmában egy Popovitski nevű ember a társát revolverrel agyonlőtte.

esernyőt, mely pires selyemmel varrott V. S. betűvel volt megjelölve. Az illető sziveskedjék a fentebb írt intézet igazgatói irodában bevinni, ahol tulajdonát átveheti.

— **Szirmyné Mészáros Jusztin**, a közkedvelt és elismert kitűnő művirág tanárnő legközelebb Győrbe utazik, hogy ott tanfolyamot nyisson. Városunkba csak az ősszel tér vissza.

— **Köszönetnyilvánítás.** „A debreczeni joghallgatók segítő-egyesülete”-nek, a Debreczeni Első Takarékpénztár tapasztalt kegyességéből 20 frt azaz husz o. é. frtot volt szives adományozni, a mely szives adományért, fogadja nevezett takarékpénztár e helyen is az egyelet nevében hálás köszönetemet. Kelt Debreczen, 1894. márcz. 10. **Kecskeméthy Gyula**, j. s. e. elnök.

— **Új ügyvédek.** Dr. Szabó Imre, a debreczeni kir. törvényszék egyik aljegyzője, a napokban kiváló sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát Budapesten. Minthogy továbbra is a kir. bíróság kötelékében marad, az ügyvédi kar egy kitűnő képzettségű tagot veszít benne. Dr. Körösi Kálmán a debr. ügyvédi kamara Debreczen székhelyűl a gyakorló ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— **Haladás.** A hangszer-kereskedelem Debreczenben valóban nagy lendületet nyert utóbbi időben és ennek a föllendülésnek az érdeme Schmie dt Sándoré, ki hangszer-raktárát a modern igényeknek mindenben megfelelőleg rendezte be. Dus raktárát legutóbb különféle gyártmányu czimbalmokkal egészítette ki, ezáltal is lehetővé akarván tenni a zenekedvelő közönségnek, hogy a főváros kikerülésével, itt szerezzék be hangszerüket. A dusan felszerelt hangszer-raktárt, valamint az erre vonatkozó hirdést ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Lapunk mai számához** mellékelve veszik olvasóink László Albert könyvkereskedőnek Jókai munkái nemzeti díszkiadására vonatkozó körlevelét.

— **Lapunk jelen számából térszűke miatt számos újdonság s más közlemény kimaradt.**

Színház.

* **A tegnapi előadás.** B o t r á n y o s állapotok kezdenek uralkodni a debreczeni színházban, olyan állapotok, amelyeket még egy vándorszínésztrup sem engedhetne magának, a maga közönségével szemközt. A szezon gyengén kezdődött, az igényeiben fokozott követelésekkel fellépő közönségnek a társulat még megszorított erőlködés mellett sem volt képes megfelelő előadásokat nyújtani. — Egyszerre, mintha megváltozott volna minden, a január folyamán gondosabb repertoír, szereposztás, számottevő haladás váltották fel a régi, megelőző állapotokat. Ugy látszik azonban, hogy ez csak mézes madzag volt; a társulat kebelében valami bomlasztó erő megtört a közös szeretetet, egyetértést, a törekvést és a siker utáni vágyat. Felfordul a színészek templomában minden csak a kötelesség s nem egyuttal a nemesebb adakozás utáni vágy és törekvés viszi a színészeket a színpadra. Nincs meg az a szigorú — számottevő fegyelem, a mely az olyan viszonyokat, mint a melyek a mi szintársulatunkat ma urálják megtörje; nincs meg az a fegyelem, mely a színészeket az olyan önrendelkezési jogtól foszsa meg, amilyenekkel ma a közönség áll szemközt. Eltekintve a szimulált betegségek, műsordarabváltozások, elnyújtott, rosszul szerepelt s betanult előadásoktól, imé, megtörtént a debreczeni színpadon már az is, — hogy a szereplő színész előadásoközben levetkezett és jelentette a rendezőnek:

— **Ki kell mennem a vasúthoz, kérem üssek agyon valahogy a többi jelenészet.**

Megtörtént, — mondom, — hogy a szereplő színész ott hagyta az előadást, mert közben a vasutnál is dolga akadt. Megtörtént aztán, hogy ugyanazt a szerepeket más színész, a ki már egy szerepet játszott, vállalta magára. A hirtelen chaoszba került dialógok között nem tudott mit csinálni, saját boldonságain elkacagta magát, kacajra indította a felháborodással járó kelő királynőt, megkacagatta a rendezőt, az egész színpadi személyzetet a közönséget s perczekig kacagott, nevetett mindenki. Ezt a rettenetes állapotot sehogy sem

ludták megfékezni s hogy a gunyos kacagásnak vége szakadjon, a rendező hirtelen lecsengette a függőnyt.

Ilyen szituációkba belekergetni egy színészt e felett gunyos kacajra indítani kollegáit és a közönséget, nem Debreczenben de Kutyabagason sem volna szabad, ha mindjárt a leszállított áru előadás, leszállított igények és művészkedéssel állunk is szemközt,

* **Bogyó Ilonka**, a kis vígjátéki naiva rosszul járt. Valami olyan betegsége akadt mely őt hosszabb időre elválasztja a színpadtól és így ő ápril végéig mar nem is lép föl. Színházi körökből kiszivárgott hírek szerint mi azt irtuk, hogy B o g y ó I o r k a nem tudja a társulatnak és erre az igazgatóság azt a hivatalos értesítést küldi be hozzánk, hogy a kis színésznő tovább is tagja a társulatnak, mert csak 4-5 hétre szabadságotla az igazgató. Kérdjük erre az igazgatóságot, hogy akkor mire való volt pár nap előtt, az a hivatalos kommuniké, hogy Bogyó helyét már a p t s z e c z n b a n (a mi nálunk n i n c s mert a mi szezonunk ápril végéig tart) az igazgató egy előkelő színésznővel fogja betölteni. Mi részvételt vagyunk Bogyó I. iránt, de nem nagyon esengünk utána; és helyette, valamint P á l f y I r m a kezdő játéka mellett és annak daczára nem a p t s z e c z n b a n (?), hanem a haut-saisonban is s iversebben láttuk volna azt a kilátásba helyezett jobb naivát: az on dit szerint K a c z é r N i n á t.

* **Színházi hírek.** Locsarekné és Püspöky betegsége miatt, ma operette előadás nem tartható és így színre kerünek „A szülei háza”, „Ideál” (másodszer) és a „Barátságból” című egy felvonásos színmű. Az első két darab bérlétszűnetben került mutatóra s ma a bérlő közönség egy része fogja a két kis darabot látni. — A „Kintornas család” Tóth Ede rég nem adott s igazi népies zamattal megírt népszínműve lesz a holnapi előadás. A főbb szereket Galyasi P., Cserny B., Lubriniczl, Sándor, Krémer, Ferenczy Csiky és Andorffy játszik.

* **Heti műsor.** A színházi heti műsort a jövő hétre a következőkben állapították meg: Vasárnap, márczius 11-én: A kintornas család, népszínmű. Hétfőn, márczius 12-én: Strogoff Mihály utazása látványosság. Kedden, márczius 13-án: A jó falusiak vígjáték. Szerdán, márczius 14-én: Az ötödik port operette. Csütörtökön, márcz. 15-én: A szigetvári vértanúk Dr. Jókai Mór drámája. — Pénteken, márczius 16-án: Ludas Matyi énekes bohózat leszállított helyárrakkal. Szombaton, márczius hó 17-én: A libapásztor operette.

Legujabb.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, márczius 10. (A Debr. Hirl. eredeti távirata. Érk. 2 óra 50 p.) A képviselőház mai ülésének napirendje előtt Szalay Imre felszólal és hangsúlyozza, hogy mikor a kormány-pártnak szüksége van Kossuth leveleire, akkor azokat felhasználja; de Kossuth iránt tartozó kötelességéről megteledkezik.

A kérvényi bizottság február 12-e óta ülést nem tartott, követeli tehát, hogy a Kossuth visszahonosítása iránt beadott kérvényt soron kívül tárgyalja.

Elnök kijelenti, hogy felhívta a bizottságot, hogy tartson ülést. Vörös János, mint a kérvényi bizottság tagja utána nézett a dolognak és azt tapasztalta, hogy a kitűzött tárgysorozatba a sürgetett kérvény nincs felvéve; ő ezért a felelősséget elhárítja magától.

Elnök kijelentése után, hogy e kérdésben határozathozatalnak nincs helye, — a képviselőház a napirendre: a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalására tér át.

Nagy István kritizálja a javaslatot; aggályai vannak a kivehetőséget illetőleg, mielőtt a közigazgatást reformálták.

Kossuth állapota.

Budapest, márczius 10. (A Debr. Hirl. ered. táv. Érk. 4 órakor) Turinból ma érkezett sürgönyök szerint Kossuth Lajos állapota javult.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése márczius 10-én.**

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 10 p.)

a = enyhe, c = száraz.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Sas-utcán levő Wéber-féle vendéglőt és söresarnokot átvettem, a midőn a n. é. közönség b. pártfogását kérem, ígérem, hogy e téren szerzett hosszas tapasztalatomhoz képest, minden tekintetben igyekezni fogok mélyen tisztelt vendégeim teljes meglegedését kiérdemelni.

Mindennap többszöri friss csapolásu koronásör, tisztán kezelt borok, izletes magyar konyha, reggeli és nagyválasztékban vacsora jutányos áron kaphatónálam.

Havi étkezésre vendégeket szivesen jutányos áron fogadok.

Magamat a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlván vagyok

kitűnő tisztellel
Vilmos F.
vendéglős.

Női felöltők áruháza.

A tavaszi idényre megérkeztek igen dus választékban a legujabb Kabátok, Gallérok, Köpenyegek, gyermek-felöltők stb. stb.

Mély tisztelettel

HEIMAN ÉS HALMAGYI.

Eladó ház.

H.-Böszörményben, a piac közvetlen közelében, szabadkézből eladó egy ház, mely áll:

a) 7 husmérő helyiségből, uj, 6 évig adómentes,

b) 1 bolthelyiségből,

c) 3 szoba, konyha, kamara, kétszemes pincze, melléképület és kertből.

Az egész ház ez idő szerint is szerény bérleti viszonyok mellett 765 frtot jövedelmez évenként.

Venni szándékozók értekezhetnek H.-Böszörményben,

Péter Károly
gymn. tanárral.

Épületi anyagok eladása.

A debreczeni első takarékpénztár tulajdonát képező s a Kádas-utca 1897/a. sorszáma alatti ócska háznak épületi anyagai eladatnak. Felhivatnak tehát venni szándékozók, hogy zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva, f. hó hó 20-ikáig alólírott igazgatósághoz nyujtsák be.

Az ajánlat oly módon teendő, hogy vevő kötelezi magát az épület lebontására és az anyagoknak a helyszíneről 15 nap alatt elhordatására s az ezekkel járó költségek viselésére.

Debreczen 1894. márczius 10.

A debreczeni első takarékpénztár igazgatósága.

Van s demü köz juttatni, elárusítás Ferencz mester ut ház 1099 ka, rum e biztam m 1 nagy üv 1 kis üve

Árve

A debrec pező és a K 2489. sorszan ház G. sz. b. 4 tán márczius ref. egyház ta árverésen el f vának oly me árverési felté vatalában a hí Debrecze

Otr

a debr

Az

élet és járadék

Stern J

Felvilágosítást

biztos

A társas

portos kihazas

A Bor

gatóságána

Németorszá

eckendorfi

eredeti vag

lességének

gatóság a

köztudomás

ered

takar

való

Ausztr

MAUT

ma

kapható, a

uradalmak

évig csak

nak répan

az erre von

ingyen és

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására juttatni, hogy gyártmányaim elárulásával kizárólag Spira Ferencz urat Hatvan és Kismester utca sarkán Májér-féle ház 1099. sz. alatti bor, pálinka, rum és cognac kereskedőt bízom meg, akinél
1 nagy üveg Barackcognac 70.
1 kis üveg " " 50.

tisztelettel

Halász Ferencz

Cognaggyár Kecskeméten.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező és a Kossuth Nap-utczai Komáromy-féle 2489. sorszámú ház és telek, az ev. ref. egyház G. sz. b. 416. és 501. számú végzése folytán márczius hó 14 én délután 3 órakor, az ev. ref. egyház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen el fog adni, a melyre árverelni kívánók oly meztelenséggel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az ev. ref. egyház jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Debreczen, 1894. február 9.

Otrokocsi Végh János,

a debreczeni ref. egyház algonoka.

Az „ANKER“

élet és járadék biztosító társaság főgynöksége

Stern József és Testvére

üzemelt.

Felvilágosítást ad és ajánlatokat elfogad az életbiztosítás minden módzatára.

A társaság különös előnyöket nyújt csoportos kihazasítási biztosításainál.

A Borries-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfbán (Eszak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répamag több helyről, mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi takarmányrépa-mag,

valódi minőségben

Ausztria - Magyarországon

csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1893-ik évig csak egyedül ezen cégnek fognak répamagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

Kiadó tanya.

A város közvetlen közelében

28 nyilasos elsőrendű fekete szántóolddel biró tanya 3 vagy 6 évre kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető **Turai Farkas** irodájában (Miklós u.)

Kiadó

május 1-étől Meszena utca 575. számú sarok házban egy jó forgalmu fűszer üzlet helyiség felszereléssel és lakással, értekezhetni ugyanott a házban lakó tulajdonossal.

MEGHIVÁS.

A debreczeni „Ipargyesületi Takaré- és Hitelintézet“

t. részvényesei

a folyó 1894. évi márczius hó 18-án, d. e. 10 órakor

az intézeti ház üzleti helyiségében (Csapó-utca 335/6. szám alatt) megtartandó

XX. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE

azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlára csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság által az 1893. évről beterjesztett üzleti jelentés, valamint a felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása, az előterjesztett mérleg helybenhagyása, illetőleg megállapítása, a nyereség felosztása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.

2. Az alapszabályok értelmében két kilépő igazgatósági s egy lemondott felügyelő bizottsági tag helyének betöltése.

3. Esetleges indítványok fölötti határozás.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés és mérleg az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséggel tudatni, hogy piacz-utca 1825/26. sz. a. (a központi kávéház tőzsomszéd-ságában)

mell- és vállfüző-, fűző-termet

nyitottam, a hol szép és kényelmes francia és angol szabásu MELL- és VÁLLFÜZÖK, továbbá LOVAGLÓ-, UTI-, PONGYOLA-, GYERMEK- és ANYA-FÜZÖK, — mely utóbbi tápláláshoz is használható — megrendelhetők.

Egyentartók és diszes harisnyakötők 1 frt 20 krtól felfelé kaphatók.

Mindennemű fűző igazítást és tisztást a legolcsóbban elvállalok. Jobbfajta gyári-fűzők darabja 1 frttől felfelé és mindennemű fűzőhöz szükséges kellékek nálam olcsón kaphatók.

Szives pártfogást kérve maradok

Tisztelettel

Nagyné K. Teréz.

Alapított 1863-ben.
Világhírűek

Trimmel N. János

BÉCS mellett, VII. /, Kaiserstrasse 74.
Által készítet és érmet nyert
kézi-harmonikumok

Mindeneméi
zenehangszerek

NAGY RAKTÁRA:
Hegedűk, Csizterák, Fuvolák, Occarínok, Szájharmonikumok, Madár-művek stb. stb.

Újgáztérő s a hangban felülmúlhatatlan
szájezi aczellátások, Zenealbumok, üvegek stb. stb.
Mintakönyv ingyen és bérmentve.

Vastagh István

férfi szabó,

Debreczen, Kossuth u. a színház mellett.

Van szerencsém tisztelettel a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint

férfi szabó üzletemet

a tavaszi időnyre megnagyobbítván, azt a kor minden igényeinek megfelelőleg a legújabb divatu hazai, valamint

Valódi angol gyártmányu

szövetekkel láttam el.

Midőn ujonnan beszerzett szöveteimnek megtekintésére, a n. é. közönséget tisztelettel meghívom, biztosítván a jutányos ár s szolid kivitelről; — ezzel magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva vagyok,

tisztelettel

Vastagh István.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel!“

mondja egy régi német közmondás.
ami magyarul körülbelül annyit tesz, hogy előnyösebb a nagy üzletben vásárolni, mint a kicsinyben, amit én bizvást vonatkoztatatok a fajtát telepemre, mert csakis az oly nagy üzlet, mint az enyém, képes óriási árumennyiségek készpénz-bevásárlása és kissebb költségek mellett oly előnyökre szert tenni, melyek régre is a vásárlónak válnak javára.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és bérmentve.

Dustartalmu mintakönyvek, minik soha sem voltak szabók részére bérmentetlenül.

Öltönyökre való kelmék.

Peruvia és cöshing a magas Clerus részére szabályszerinti kelmék a ca. és kir. tisztviselői egyenruhakra, ugyancsak vécézők, tűzoltók, tornászok részére, liberálisra, teke- és játék-asztali posztók, kocsi-bevonások, löcén, vízhatlan, vad-sz-kabátokra, mosó-kelmékre, utazó-plaidok 4—14 frtig stb.

Jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjuból készült posztó-kelméket, nem pedig olcsó rongyokat, melyek a szabó-könségire is alig erdmenek, ajánl

Joh. Stikarofsky, Brünn,

(Ausztria Manchester).

Legnagyobb gyári posztó-raktár fél millió forint értékben. Szeküldés csak manvátmettel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz francia és angol nyelven.

Első debreczeni
PAPLAN-GYÁR
Debreczen, Széchenyi-utca.
PAPLANOK,
matrácok
mérték szerint gyorsan és pontosan elkészítettnek.

SCHÖNBERGER VILMOS,

DEBRECZEN,

a városháza alatt.

Ajánl igen jutányos árakban

a leltározás előtt
fehérműveket, nyakkendőket, férfi, női és gyermek-czipőket,

KALAPOK.

Norinbergi és Tajtékpipák, Böröndök, Esernyők, Posztó és színes selymekendők, Vászon, Zefirek, Paplan, Fügöny és Agyteríték,

Asztalneműeket, Angol aczél Borotvákat, Zsebkéceket, Hajnyíró és szabász-ollókat, nagy pénzes és zsebtárcákat,

szemüveg-

és színházi látcsöveket.

Reggeli, Posztó és Zeigczipőket, szegedi papucesokat és még igen sok cikkeket,

nagy választékban.

Zongorák, Pianinok

Van szerencsém a n. közönséggel tudatni, hogy zongora, hangszer és zenemű-raktáramat,

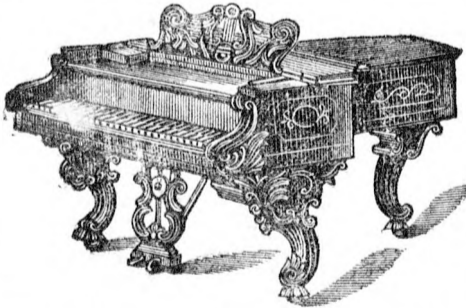
egy nagyválasztéku **czimbalom** raktárral kiegészíttem és kaphatók különféle gyártmányu

czimbalomok,

u. m. : V. J. SCHUNDA, APPEL J., VARJU K. gyárosoktól, pedal és pedal nélkül, ugyszinte csakis 21 év óta fennálló

zongora raktáromban

kaphatók a legnagyobb választékban zongorák, pianinok, hangszerek s zeneművek.

Zongoráim a legjobb minőségűek és értök 6 évi jótállást vállalok, továbbá elvállalok mindenféle

hangszerek, zongorák javítását és hangolását,

ugy helyben, mint vidéken. Zongorák, Pianinok 5.—6.—7 frtól feljebb bérbe kaphatók.

A n. é. közönség további pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

SCHMIDT S.,

hangszer-raktár tulajdonos,
N.-Várad-utca, Dr. Tihanyi-ház.

Czimbalomok,

A kicsinyeknek.

Debreczen

Szerkesztő: KALOCSA RÓZA.

1894. márczius 10

April elseje.

— Színmű három felvonásban. —

Személyek:

Agoston Imre.
Agostonné, neje.
Piroska)
Irén) gyermekeik.
Jóska)
Zoltán)
Fekete Mihály.
Feketéné, neje.
Jolán)
Gizella) gyermekeik.
Pista)
Laczi)
Sari neni, dajka, Feketééknél.
Gyurka, inas, Agostonéknál.
Egy rendőr.

I jelenet.

Tágas szoba Agostonéknál. Az asztalok, székek fére vonva. Piroska, Irén, Jóska, Zoltán, Jolán, Gizella, Pista, Laczi a függöny felvonásánál „Kint a bárány benn a farkas”-t játszanak. Sari neni és Gyurka uszonnához teritenek.

Piroska. (Farkas; minden áron ki akar törni a körben összelogózkodó gyermekek karjai alatt, de nem eresztik.)

Kimegyek, megfoglak.
Ha megfoglak feifallak.
Bocsássatok!

A gyermekek. (Karban körül táncolják Piroskát és rythmusban mondják együtt.)
Kint a bárány, benn a farkas.
Nem hagyjuk el a kis bárányt,
Mert a farkas, feni fogát.
De fekopik az álla,
Erősebb vagyunk nála.

Laczi. (Bárány; figyelmesen lesi Piroskának minden mozdulatát és ügyesen kerülgeti a kört.)

Bé-bé-béget a kis bárány,
Nem tudja, hol az anyja,
Farkas ha meg kapja,
Mindjárt fel is falja.

A gyermekek. (Karban)
Ne felej, kicsi báránykám.
Farkasnak nem adunk am,
El innen te véres száju,
Csunya farkas barkas,

Piroska. (Dühösen.)
Mit mondatok?
Csunya farkas!
Véres száju? Legyen, ha az,
Véres száju farkas!
Megfojtalak bárány...

(Ki tör a körből és körülkergeti Laczit, a ki egy darabig fut, de aztán ügyesen bemenekül a körbe.)

Laczi. (A körben.)
Jaj a farkas,
Mindjárt megesz,
Ha karotok
Körül nem vesz.

Gyermekek.
Benn a bárány, kint a farkas,
Kint szorult,
Foga hiába vás,
Bárányt nem lakomáz.

Piroska. Nem-e? (Betör a körbe.)

Laczi. (Kiugrik a körből.)
Bé-bé-bé! Kell bárányhus?
Fogj el hát na, ha kell,
Tehetetlen,
Menj pokolba, szaladj, fuss!

Piroska. (Az ellentálló Jolánt eltaszítja és kirohant a körből.)

Laczi. (Épen szembefut Piroskának, de a mint megpillantja sikoltva Sari nenihez fut.)
Ne hagyjon elfogni kedves Sari neni.

Sari neni. Nem hagylak, báránykám.
Gyurka. (Felemeli az elbukott Jolánkát)
Nem esett valami baja, kisasszonykám?

Jolán. (Sirva.) Nagyon megütöttem a fejemet.

Sari neni. (Laczit kézenfogva Jolánhoz megy.) Hol ütötte meg a kis fejét?

Jolán. (Még jobban sir.) Itt ni!

Sari neni. De olyan is ám az a Piroska kisasszony, sohasem tud szépen, békésen játszani, a nélkül, hogy valakit ne bántson.

Piroska. Hallgasson maga, vén dada, maga nekem nem parancsol.

Sari neni. Nem is parancsolok én kisasszonykám, csak azt mondom, hogy nem illik kis vendégeit megrikatni; sohasem tud békésen játszani.

Piroska. Azt teszem, a mi nekem tetszik, tudja, mi gazdagok vagyunk, magának meg semmiye sincs.

Sari neni. Szegényebb a kisasszony, mint én, mert nincs jó szíve.

Piroska. (Sikolt.) Mama, mama, jöjjen csak, mit mondott nekem ez a dada.

II. Jelenet.

Éőbbiek, Agoston, Agostonné.

Agostonné. (Kisiet.) Mi baj, mi történt?

Piroska. A dada nekem csunyát mondott.

Irén. A dada bántotta Piroskát.)
Jolán. Piroska eltaszított.)
Jóska. Mama, ezekkel a lányokkal)
nem érdemes játszani.)
Agostonné. (Füleit befogva.) Jaj ne)
kia báljatok annyira.)
Agoston. Hallgassatok mindnyájan,)
mondj el te Pista, mi történt?)
Pista. Semmi nagy baj, Imrebácsi,)
játszottunk kint a bárányt és Piroska véletlenül)
eltaszította Jolánt.)

Jóska. Nem, édes apám, nem volt az egészen véletlen.

Piroska. (Duzzogva.) De a dada nekem csunyát mondott.

Agostonné. (Neheztelve.) Mit mondott neki dada?

Sari neni. Ne tessék haragudni, nagyságos asszonyom, én bizony azt mondtam a kisasszonykának, hogy szegény az az en ber, a kinek jó szíve nincs.

Agoston. És ebben igaza van a dadának, te Piroska soha sem gondolod meg, mit teszel, örökösen van veled valami kellemetlenség.

Agostonné. Felejtsük el ez egyszer az egészet. Látom fel van terítve, jöjjetek gyermekek, itt a jó uszonna.

A gyermekek. (Piroska kivételével mind az asztalhoz ülnek.)

Agoston. (Piroskát figyelemmel kísérve.) Hát te miért nem mégy uszonnázni.

Piroska. (Daczosan.) Nem ehetném.

Agoston. (Nagyon komolyan.) Új oda az asztalhoz Jolán mellé és nyájassagoddal engeszteld ki.

Piroska. (Vállait rángatva, halkán.) Nem megyek!

Agostonné. De édes kis Piroskám, fogadj szót.

Piroska. (Anyjának hátat fordít.)

Agoston. (Nyugodtan, szó nélkül megfogja a Piroska kezét és kivezeti az ajtón.)

Piroska. (Kívül hangosan sikoltoz.)

Agoston. (Nejéhez.) Jer, hagyjuk magukra a gyermekeket, úgy legjobban elsimul a kellemetlen dolog.

(Agoston, Agostonné kimennek.)

III. Jelenet.

Irén, Jóska, Zoltán, Jolán, Gizella, Pista, Laczi az előbbi jelenet alatt végezték uszonnájukat.

Sari neni. Nos kedves kicsinyeim, ha elvégezték az evést, hat jöjjenek, majd felöltöztetem magukat és menjünk haza.

Irén, Jóska, Zoltán. Ne menjenek még, maradjanak még tovább itt, majd játszunk.

Jolán. Én nem is bánom, ha még maradunk egy kicsit.

Gizella. Én nem bánám, de Piroska úgy sem játszik velünk, hát mi haszna ha maradunk.

Pista.) De azért maradjunk még.
Laczi.)

Sari neni. Semmikép sem maradhatunk. Ne felejtsetek, hogy a holnapi leczkére is el kell készülni.

Jóska. Eh mit, az a leczke várhat. Azért vannak a tanítók, hogy tanítsanak meg bennünket.

Sari neni. Hallja urfi, de könnyen beszél, magát eddig okosabb fiúnak képzeltem.

Jóska. Sohse képzelegjen, Sari neni, nem szorultam én a maga leczkéztetésére.

Irén. Halgass Jóska, nem való vendégekkel így beszélni.

Jóska. Vendégekkel?! Cselédet csak nem tekintesz tán vendégnek?

Jolán. (Sari nenihez simulva.) Jerünk, jerünk innen, Sari neni hamar.

Sari neni. (Haraggal.) Menjünk, menjünk, en ugyan tudom, hogy be nem teszem többet ide a lábom.

Irén. Édes Sari neni, Jolánkám, Gizellám, ne haragudjatok én reám is, kérlek maradjatok még. Beküljetez ki.

Gizella. Jóska, Zoltán, kérjétek ti is a dadát, hogy ne haragudjék, maradjunk még, én még szeretnék itt maradni.

Sari neni. (Megfogja a Pista és Laczi kezét.) Menjünk.

Irén. De Sari neni...

Jóska. Mar hogy én kérjem, csak azt várd, (odább taszítja Irént.) Pusztulj innen te is.

Irén. (Sirva fakad)

Sari neni. Isten áldja, urfi, majd elmondok otthon, milyen szívesen láttak bennünket.

Jóska. (Sari nenihez akar rohanni, de Irén elébe veti magát.) Adta vén boszorkánya! (Sari neni, Jolán, Gizella, Pista, Laczi el.)

Irén. Ez már mégis cunyaság, a mit te mivelsz, Jóska. Gyere Zoltánkám, hagyjuk itt ezt a rossz fiút. (Irén, Zoltán el.)

IV. Jelenet.

Jóska egyedül.

Jóska. Hogy vinné el az... Na hiszen, az a vén asszony, meg az nyávogó Jolán majd eláztatnak most engem Fekete Mihály bácsi előtt, annak meg egyéb gondja sincs, mint-hogy idefut és beáru édes apámnak. De igazi is, hogy az a Piroska sem maradhat soha, senkivel sem tud békében meglenni. Minden játéknaknak ilyen a vége.

V. Jelenet.

Jóska, Piroska.

Piroska. (Bedugja fejét az ajtón.) Bravó édes, kedves testvérbátyám, ez az a hires testvéri szeretet (Bejő.) Akár miféle hiba vagy baj történik, annak mindig csak az a kiállhatatlan Piroska az oka.

Jóska. Bizony, nem is más.

Piroska. Ha olyan rossz vagyok, mivel vagy te jobb? Venebb vagy, mért nem vagy okosabb?

Jóska. Hallgass, ne bosszants még te is, úgy is lesz ne mulass, bezárás, koplalás, ha az a vén banya árulkodni fog.

Piroska. Ostoba, minek hagyod magad?

Jóska. Ostoba vagy magad, hát mit tehetek édes apám ellen!

Piroska. Édes apánk ellen természetesen semmit, hanem azt a vén dadát megtanítanom moresre, annyit mondhatok.

Jóska. (Gúnnyal.) Te! ugyan mit tudnál te tenni?

Piroska. Azt én tudom. Megkeserítem, hogy holta napjáig megemlegetne.

(Foyt köv.)

MEGHIVÁS.

Az István gőzmalom társulatnak

1894. Márczius 18-án délelőtt 10 órákor

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében
tartandó

Évi Rendes Közgyűlésére

Targysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1893. évről, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása után a felmentvény megadása, az 1893. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.
5. Az alapszabályok 59. §-a értelmében két felügyelő bizottsági póttag választása.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabály 27. §-a értelmében, — folyó évi márczius 16. és 17-én délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a társulat Kossuth-utcai irodájában átvenni ne terheltesse. — A mérleg, nyereség és veszteség rovás márczius 10-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

A DEBRECZENI FAÁRURAKTÁR SZÖVETKEZET

I-ső

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1894. évi márczius hó 18-án, délelőtt 10 órákor

tartja meg

DEBRECZENBEN,

az 'Iparos Kör' piacz utozai helyiségében

melyre a szövetség t. tagjai azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 29. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati joggal csak azon tagok birnak, kik üzletrészeket, vagy üzletrészeiket teljesen befizették. Kivételnek e tekintetben csak azon szegénysorsu iparosokra nézve van helye, kiket az igazgatóság a szövetség tagjainak az alapszabályok 6. §-a értelmében felvett.

Targysorozat:

- 1.) Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1893-ik évi üzletéről.
  - 2.) A felügyelő bizottság jelentése.
  - 3.) Határozat hozatal a múlt évi nyereség mi kenti felosztásáról.
  - 4.) Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentvénye feletti határozat hozatal.
  - 5.) Két igazgatósági tag helyének betöltése.
- Kelt Debreczenben, 1894. évi Márczius 3-án tartott üléséből.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nap alatt a közgyűlés előtt a szövetség irodájában (a telepen Homok-kert 258.) a hivatalos órákban megtekinthető.

Debreczen, 1894. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé, erős, zamatos és szaporaság tekintetében az elkényesztett igényeket is kielégíti,

AZ EXCELSIOR KÁVÉ

saját mód szerint pörköelve, a legkiválóbb fajták keveréke és sokkal jobb, mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25% megtakarítást nyújt és hónapokon át megtartja erejét és zamátját. Minden takarékos háziasszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát és győződjön meg saját tapasztalataiból annak kitűnő tulajdonságairól.

Kapható:

Rosenthal Dániel

fűszerkereskedőnél a „VALUTÁHOZ”,
(Rózsater és Csapó-utca sarkán)

és pedig: 1, 1/2 és 1/4 kilós törvényesen védett és védjeggyel ellátott csemagokban. A finomabb 00-ás számú minőségűek ára 2 frt 40 kr., közép finom 0-ás számú 2 frt 20 kr. kilónként.

Első magyar gőzkávé pörköldő
Budapesten,

WERTHEIMER és FRACKNL.

H i r d e t é s.

A debreczeni Kereskedő Társulat tulajdonát képező 928. sz. házat (Péterfia és gőzmalom ut sarkán) eladja.

Ertekezhetni Zádor Lajos társulati elnökkel vagy Kovács Mihály gondnokkal (kenyérpiacz fűszerkereskedés.)

Az elnökség.

Minden könyvkereskedés után beszerezhető a jutalomdíjjal kitüntetett és Dr. Müller orvosi tanácsos által írt, már 27-ik kiadásban megjelent

„A zavart ideg- és nemirendszer”

czimű mű.

Bérmentes szállítás borítékban 60 kr.-nak postabélyegekben való beküldése mellett.

Bendt Eduárd,

Braunschweig.

Arverési hirdetmény,

A debreczeni kir. törvényszéknek, mint csődbíróságnak 1476/894 P. sz. végzésével vagyombukott Pilitzer Mór földesi lakos volt földesi regále bérleb csődtömegéhez leltározott, mintegy 35—40 hectoliternyi ó és új, hegyi és kerti bor, borseprű, szesz, pálinka, cognac, pezsgő és rum áruknak a p. ladányi kir. járásbírósa közbenjöttével fogantositandó birói árveréseni eladását rendelvén el, az ezen árukat venni szándékozók figyelmét azzal van szerencsem felhívni miszerint az árverésnek fogantositása f. évi márczius hó 14 és 15 én — délelőtt 10 órákor fog a helyszínén (Földesen a vendéglő udvarán) eszközöltetni, s hogy az elárverezendő áruknak minőségéről, az árverést megelőzőleg 8—10 nappal alulírott tömeggondnoknál (Debreczenben Nagy-Csapó u. 361. sz. a. bárki is meggyőződést szerezhet.

Dr. Mariska György

ügyvéd v. b. Pilitzer Mór csődtömeggondnoka.

A megrendelők névjegyzéke a befejező kötetben fog közétettni.

Megj
Ára
H ne

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI

NEMZETI KIADÁS.

A megrendelők névjegyzéke a befejező kötetben fog közzététetni.

László Albert könyvkereskedése **Debreczenben.**
Jókai Mór összes művei nemzeti kiadásának **főképviselősége.**

Megjelenik 100 kötetben, 2000 íven, erős és finom papíron, nyolczadréf alakban, szép vászonkötésben. Ára a teljes műnek diszkötésben 250 frt. — Megszerezhető havonkénti 4 frtos részletfizetés mellett. A nemzeti kiadás tisztelt rendelőinek teljes névjegyzéke a befejező (esetleg külön) kötetben fog közzététetni.

Megrendelhető:

László Albert könyvkereskedésében Debreczenben.

JÓKAI MÓR.

Világraszóló ünnep volt január hatodika, az a nap, a melyen egész Magyarország meghódolt Jókai Mór geniuszának. Talán az egész világirodalomban nincs példa ilyen általános ünnepeletetésre, a minő a Jókai-jubileum volt, mert talán nincs is az egész világ literatúrájában még egy ilyen alak, mint Jókai, a ki ötven esztendő leforgása alatt egymaga nemzeti irodalmat teremtet meg műveinek impozáns könyvtárával, a melyben soha fényüket nem vesztő szellemi kincsek vannak letéve.

Mindannyian élénken emlékszünk még a Jókai-ünnepségek kapráztató fényére, mindannyian érezzük még azt a benső meleget, a mely a jubileum örömmámorából lelkünkben megmaradt, valaminthogy ennek a képnek sohasem is volna szabad egyetlen magyar ember emlékezetéből sem kivesznie. És hogy a messze jövőben is őrizze egy monumentum a Jókai-ünnepség emlékét, arról gondoskodva van. Fáradhatatlan munkásság, a hazaszereget állandó ébrentartása, gazdagítása a szíveknek és elméknek, kedves csapongása a fantáziának: ez Jókai Mór ötvenéves írói tevékenységének kerete s a jutalom, a melylyel a magyar nemzet mind ezt meghálálta: páratlan lelkesedés és rajongó szeretet. A mikor ilyen kapocs fűzi a költőt nemzetéhez, a monumentum nem lehet hideg márványszobor, annak is élnie kell, hogy hirdethesse minden időkre e kapocs bensőségét, azt az elismerést, a mely a költőnek apoteozisa, a nemzetnek pedig felmagasztosodása volt.

Ez a monumentum: a költő műveiből emelkedő piramis, a mely magasságban is vetélkedik bármilyen szobor nagyságával, értékben pedig felülmúlja valamennyit. Beszédes obeliszk, a melyet a tizenkilencedik század végén, küszöbén az új ezredévnek, a nemzet legnépszerűbb költőjének felállított. A jubiláris nemzeti díszkiadás: ez a legmaradandóbb emléke az ünnepségeknek, a mely egyként hirdeti a költő páratlanul termékeny geniuszát és Magyarországot példátlan áldozatkészségét.

A NEMZETI KIADÁS.

Tudva van, hogy a jubiláris nemzeti díszkiadásnak, a mely száz vaskos kötetben Jókai Mór összes műveit foglalja magában, kettős célja volt. Egyrészt, hogy emléke maradjon a jubileumnak, megőrkítője Magyarország irodalomtörténetében, másrészt, hogy a nemzet *százezer forint honoráriummal* tegye gondtalanná ösz költőjének életét. Épp ez a kettős cél teszi érthetővé, hogy a jubileumot rendező nagybizottság *kétszáz forintban* állapította

meg a száz kötet árát, és ez összegnek *lehetőleg egyszerre való befizetését* kívánta, számítva első sorban a vagyonszármazékok támogatására, hogy e példátlan írói honorárium a jubileum napján Jókainak átnyújtható legyen.

Az eredmény felülmulta a legnagyobb várakozást, de egyszermind másra is figyelmessé tett. A Jókai jubileum ügyét vezető bizottsághoz és a fővárosi lapok szerkesztősegeihez az ország minden részéből, a társadalom minden osztályából számszámra érkeztek a levelek és megkeresések, hogy Jókai díszkiadása *könnyen törleszthető havi részletek* mellett bocsáttassék a nagy közönség rendelkezésére, mert az irodalom ezen ünnepekből ki akarja venni részét minden művelt tagja a magyar társadalomnak. Jókai Mór *az egész nemzeté*, műveiben szegények és gazdagok egyaránt gyönyörű-

séget találnak. Fogyatékos volna tehát az ünnep, ha a társadalomnak csupán dúsgazdag tagjai szerezhetnék meg a költészet e kincses táráját, a mely most, hogy a jubileum elmúlt, a nagy közönség számára hozzáférhetlenné vált. *Egyhangú véleménye volt az egész országnak, hogy a bizottság az előfizetés módzatait megkönnyítve, lehetővé tegye mindenkinek a jubileumban való részvételt.*

És bár a bizottság meg volt győződve a közönség eme óhajának jogosult volta felől, még sem volt lehető rá nézve ily irányú dispoziciókat létesíteni, míg a nemzeti díszkiadás és ezáltal a nemzeti tiszteletdíj sorsát a tényleges befizetések által teljesen biztosítottak nem tudja.

EGY MAGYAR NÁBOB.

1

Rút, förgeteges idő van odakünn a pusztán, az ég felhős, a föld sáros, szakad az eső két hét óta, mint a parancsolat; minden ér kiáradt, kiöntött, nád terem a buzavetés helyén, gólya szánt, kácsa költ a drága tengeri közt.

— Medardus napján kezdődött az itéletidő, már ez negyven napig majd így fog tartani, már pedig ha így tart, akkor nem tudom, ki lesz az a Noe, ki e partiális özönvízből embert és barmot kiszabadít?

E sajnos észrevételt nemzeti Bús Péter uram tevé, ki a kegyetlen sors által arra volt hivatva, hogy a keresztúti gáton, nemes Szabolcs vármegyében, a vendégekkel veszedjék, a «Törökszakad» esárdának levén koresmárosa.

Szép menedék volt a «Törökszakad» esárda a keresztúti gáton, melyben Bús Péter uram vala a koresmáros. Nevét nem őseitől nyerte e derék ház, hanem érdemekkel szerzé, mert míg azt elérte az utas, törni vagy szakadni kellett valaminek.

Kivált ilyen kedves időben, midőn megerednek az égnek csatornái, és eszébe juttatják az embernek, hogy mennyivel jobb volna, ha inkább a földnek volnának csatornái; ekkor nem állna meg a tó két felől a gát mellett, fenekéig áztatva azt keresztül, hogy a ki vesztére belehajt, ott vénül meg benne, vagy a hátán hordja ki a szekerét.

Estére kezd már az idő járni. Bús Péter uram a szántóföldről jött meg lóháton; csak úgy lassan dörmögdel magában, mert a pipáját restelli a szájából kivenni azért, a mit mond. Az a pipa azért látszik feltalálva lenni, hogy az embernek legyen mivel bedugni a száját, hogy ne káromkodják annyit.

— A szénát boglyástul elvitte az ördög, a buza a földön fekszik, mind az ördögé lesz. Beleütött az egész gazdaságba a memydörgő mennykő!

Mert a pusztai koresmáros nem abból él, hogy bort ad el, hanem gazdálkodik, s nála a csaplárság csak sine-cura.

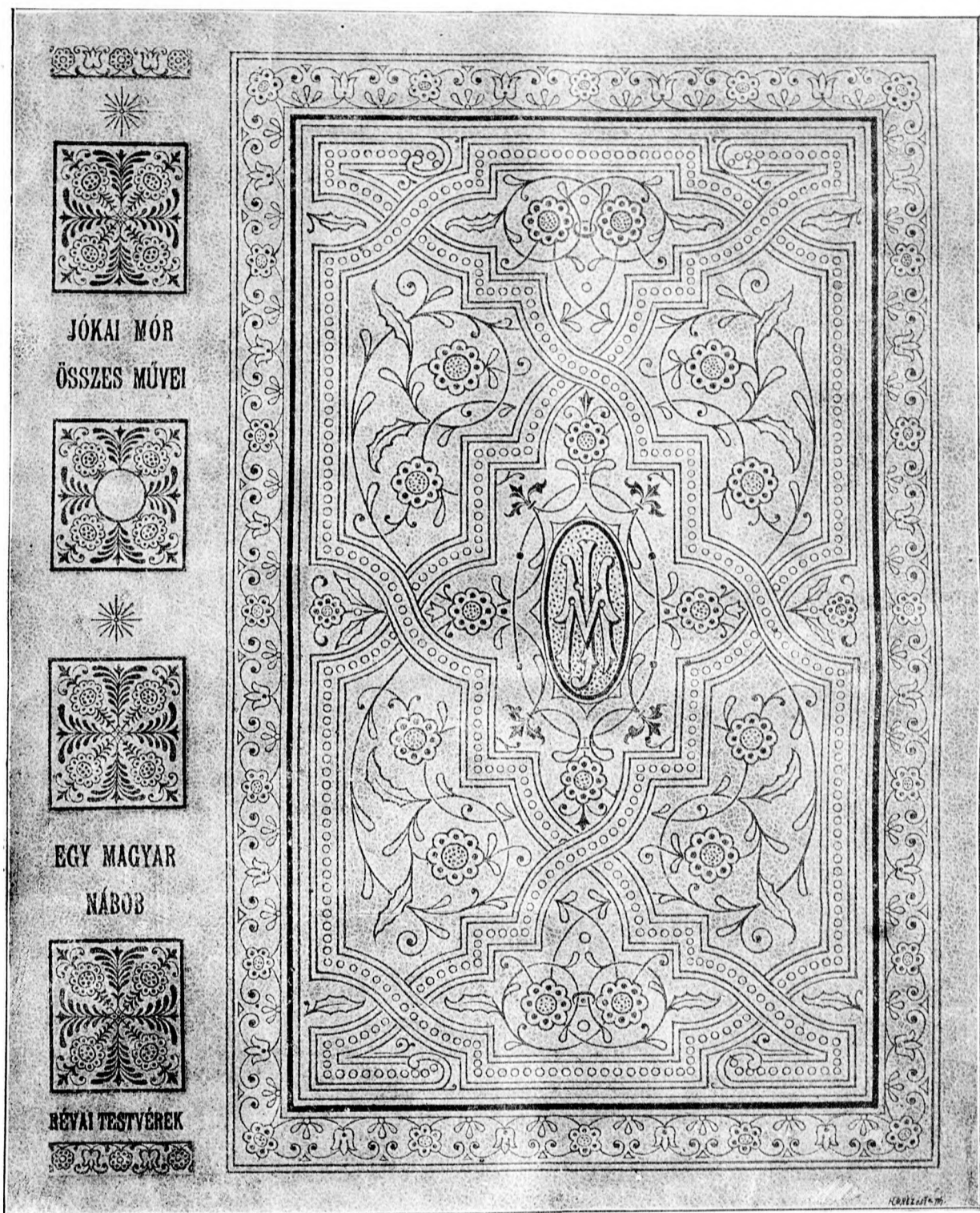
Jókai művei egy oldala. (Szedési minta.)

Most, hogy a bizottság az ország színe előtt merész és nagy felelősséggel járó vállalkozásának fényes sikeréről beszámolhatott, lehetővé vált az érdekelt kiadók közreműködésével és a jubiléus szerző beleegyezésével ez általános óhaj és jogos kívánság teljesítése olyformán, hogy a jubiléus nemzeti díszkiadás mellett

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása fog közrebocsáttatni és így könnyen törleszthető tetszés szerint, de legalább 4 frtnyi csekély havi részletfizetés mellett fog a kolosszális mű az egész magyar társadalom-

esik. És csakis azért lehetett ilyen áron a jubileum e monumentális emlékét közrebocsátani, mert teljesen önzetlen volt a cél, a melyet Jókai Mór valamennyi kiadója szolgált.

A nemzeti kiadás számításai szintén a vállalat erkölcsi alapján nyugszanak. *Havi, legkisebb négy forintos részletekben lesz megvásárolható a száz kötet, a melynek kiállítására mindössze annyiban tér el a jubiléus kiadástól, hogy formája valamivel kisebb és papírja egy árnyalattal vékonyabb lesz; a betű, a nyomás ugyanaz marad.* A terv pontos számítások alapján készült és csakis így

A bekötési tábla rajza.

nak rendelkezésére bocsáttatni. Képzeltető, hogy e vállalatnak ilyen formában való keresztülvitele újabb áldozatokba és újabb befektetésekbe került. Mert a míg a kiadók, a kik Jókai egy-egy művét megszerezték, a jubiléus nemzeti díszkiadás létrejötté érdekében — egyedül erre a kiadásra — tulajdonjogukról lemondtak, addig ez újabb vállalatnál, a mely már tisztán a nagy közönség igényének óhaját megfelelni, sok mindenféle jogosult érdek kielégítését kellett számba venni.

Nincs olyan irodalmi mű, a melynek előállítására, beleértve az írói honoráriumot, olcsóbb lehetne, mint a nemzeti díszkiadás, a melynek egy-egy ivére — kétszáz forintot számítva száz husz íves kötetért — tíz krajczár

volt lehetséges hozzáférhetővé tenni a nagy közönség számára a nemzeti kiadást, a mely minthogy tendenciájában és terjesztési eszközeiben különbözik a jubiléus kiadástól, olcsóbban és más módozatokkal előállítható nem volt.

A nemzeti kiadás finom kötésben jut az előfizetők kezébe és a száz kötet bekötési árát a kiadó *cség ötven forintban* állapította meg, úgy hogy a nemzeti kiadás, a melynek *előfizetési ára havi négy forintos részletekben törleszthető, kétszázötven forint,* voltaképpen épp oly becses, épp oly értékes és épp oly olcsó, mint a jubiléus kiadás s még megvan az az előnye is, a melylyel az ország általános kívánsága teljesül, *hogy minden művelt ember számára hozzáférhetővé válik.*

Tisztelettel kiadóval

Legnagyobb háttérrel Könyvön Kézességnek
azok burgalmái és szeresek, melyekkel
összes műveimnek egybees kiadásai
lehetnek igykeresek

et magyar nemzeti irodára, melynek
minden országa legnagyobb áldozat
készséggel egyenlő a vállalat vállalat
biztonságában, határ határolás erősít

Viszonyosul ígérem, hogy az
összes kiadás egy fogam rendszeri,
hogy az hibátlanság monson, Szigorú
önbírálat után, illő jegyzetekkel,
jusson a Könyvseg közepébe.

Igen áldása legyen önökkel
igaz hívek
Jókaiért

Budapest 1894 $\frac{29}{I}$

Megjelenési módozatok:

- A nemzeti kiadás 100 kötetből áll. Egy-egy kötet átlag 20 ives lesz. Az egész mű 2000 iv terjedelmű.
- A nemzeti kiadásból évenként 20 kötet jelenik meg.
- A rendelőknek félevenként (tavasszal és ősszel) 10—10 kötet fog egyszerre megküldetni.
- Az első 10-kötetes csoport 1894 tavaszán fog megjelenni.
- Bolti ára 100 vászondiszkötésben 250 forint.

Megrendelési feltételek:

Hogy Jókai Mór összes művei nemzeti kiadásának megszerzése mindenkire nézve lehetővé váljék, a nagy művet csekély havi részletfizetés mellett szállítjuk.

A legkisebb havi részlet 4 frt.

A megrendelő a jelen előrajz alapján foglalt rendelőlapot kitölti és azt azon könyvkereskedéshez juttatja, mely az előrajzot beküldte.

Mint hogy Jókai művei több kiadó tulajdonát képezik, kik ez összkiadás létesítése érdekében egyesültek — a jogos kiadói érdekek, valamint a szerző érdekei csak úgy óvhatók meg, ha a jelen kiadás csakis mint összkiadás jön forgalomba. Egyes kötetek vagy kötet sorozatok ezen kiadásban tehát nem lesznek kaphatók és minden aláíró a teljes mű átvételének kötelezettségét vállalja magára.

Fizetési feltételek:

A megállapított, havonként fizetendő (4 vagy több frtos) havi részletek a rendelés keltétől kezdve beküldendőek azon könyvkereskedéshez, a melynél a rendelés eszközöltetett.

A befizetések legzélszerűbben és legjutányosabban postatakarékpénztári cheque-lapok útján eszközölhetők.

Az első csoport szállítása előtt 3 hónapon át 3 havi részlet előre befizetendő, mely biztosítékát képezi annak, hogy a rendelő a teljes művet fogja pontosan átvenni és kifizetni.

A megállapított havi részletek mindaddig fizetendők, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A rendelő kívánsága szerint a vételár befizetése olykép is történhetik, hogy az egyes 10—10 kötetes csoportok szállítása alkalmával az erre eső 25 frt utánvétetik.

RENDELŐ LAP.

Fizetendő Debreczenben.

László Albert könyvkereskedésének Debreczenben.

Ezennel megrendelem jelen előrajz alapján

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását

100 kötetben, 2000 iven — 100 vászondiszkötésben 250 frtért.

- a) Kötelezem magamat a rendelés keltétől kezdődő egymásutáni $\frac{\text{havi } 4 \text{ frtos}}{\text{havi } \text{frtos}}$ részletfizetéseket a fenti cégnek mindaddig fizetni, míg a teljes mű ára törlesztve nincs.
- b) Kötelezem magamat félevenként 10—10 kötetet 25 frtnyi utánvétellel átvenni.

Egyszersmind tudomásul veszem, hogy félevenként 10—10 kötet, évenként tehát összesen 20 kötet fog megjelenni és nekem két csoportban megküldetni.

A részletfizetések be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik.

Kelet:

Név:

Lakhely:

Állás:

Kérjük olvashatóan írni.

A rendelő lapot kérjük levágni és fenti könyvkereskedés címére zárt borítékban beküldeni.

Franklin-Társulat nyomdája Budapest.

IV. évf.

DE

Előfizetési árak:

Megjelenés:

S

A képviselő beszéde a mit a költészet vagy ellenmondták mindegyike rajta.

Elmondta is és megcselőklyeket ez alkaloms most már kiáltásoknak közbe, hatermészetit hanc az érthetőségesem hagynakhatjuk, hogy azok. Reméljük és egészben nem ezek a megítélés: a egész népét gyar nép a leggon, vannak b melyeket az ilyenek a legjobban

De most meggyetlen játékok A szabad elő voltak jegy

A DEBRECZEN

A

Ir

— Igen, ked doktor, miközben tudná, hogy egy dráma fordul elő még csak sejtelm

— Nem mo gédiát? kérdem k

— Az ily tr

Most épen egy ba a példája jut esze vele a társaságba

— Igen, em

— Talán tu

hogy ő a mult év ben meghalt. A egyike, a kiket va pihen, a két gyilkosság ter

— Csak nem

hogy feleségét me

— Hallgasso

mult el azóta s e

tül egy fővárosi c

fogom feledni, m

zetett a Corsegue-p

a ret tenetes esem

két k is leánykája

ünnep élyt rer deze

gei eltávoztak, eg

ledett, hogy a gy

gére karjával feld